

ЯХУДАНЫҢ ХАТЫ

Гүна ве хөкүм

¹ Иса Месихиң гулы, Якубың доганы Яхудадан Ата Худай тарапындан мукаддес эдилип*, Иса Месихде сакланын чагырыланлара салам! ² Сизе рехим, паракатлык, сөйги эчилсин! ³ Эй, сөйгүли доганлар, мен сизе ортак гутулышымыз хакда язмак үчин бүтин гайратымы сарп эдип, мукаддеслере бир гезек табшырылан иман угрунда гөрешин дийип язмага, несихат бермәге межбур болдум. ⁴ Чүнки Худайымызың мерхеметини ахлаксызлыга өврөн, ялңыз Баярымыз Худайы ве Реббимиз Иса Месихи инкәр эдйән худайсызлар, гадымдан шу хөкүм үчин белленен кәбир адамлар огрынча араңызга сокулдылар. ⁵ Йөне муны озал билйән хем болсаңыз, Реббин Мүсүр диярындан халкы бир гезек гутарандан соң, икинжи гезек иман этмедиклери хеләк эденлигини сизе ятладасым гелйәр. ⁶ Ол өз мертебелерини сакламан, месгенлерини терк эден перишделери хем эбеди зынжырлар билен баглап, түмлүк астында магшар гүнүң хөкүмине саклады.

⁷ Шейле, Содом, Гоморра ве оларың төверегиндәки шәхерлер хем зынахорлуга берлип, жынс азгынлыгына эерип, эбеди от жезасыны чекмек билен гөрелдә гоюлды. ⁸ Шонуң ялы, бу дүйш гөрүжилер хем тени нежислейәр, хәкимieti әсгермейәр, шөхратлы гүйчлере сөйяр. ⁹ Баш перишде Микайыл Мусаның жеседи барада иблис билен

---

* 1:1 *Мукаддес эдилит* — иң гадымы голязмаларда: «сөйлүп».

чекишип, жеделлешенде оңа сөгмән, бир хөкүм гетирмә-ге-де йүрек этмән, дине: «Саңа Реб кәэсин!» дийди. ¹⁰ Эмма булар билмейән затларына сөгйәрлер; пәхимсиз хайванлар ялы тебигатына гөрә дүшүнийән затлары олары хеләк эдйәр. ¹¹ Вай, оларың халына! Чүнки олар Кабылың ёлуны тутдулар, музд үчин өзлерини Баламың хатасына табшырдылар, Корахың топалаңында хеләк болдулар. ¹² Булар сиз билен горкусыз ийип-ичип, дине өзлерини бакан махаллары сизиң мухаббет зыяпатларыңыза тегмилт болярлар. Ел билен ковлан сувсуз булутлар, ики гезек өлен, көкүнден гопарылан мивесиз гүйз агачлары, ¹³ өз биабрайчылыгының көпүгини сачян ёвуз деңиз толкунлары, сергездан йылдызлардырлар. Бакы гаранкы түмлүк олар үчин сакланандыр. ¹⁴ Адамдан соңра единжи болан Ханок хем булар хақда велилик эдип, шейле дийипдир: ¹⁵ «Худайсызлык билен эден бүтин худайсыз ишлери зерарлы, худайсыз гүнәкәрлерин Оңа айдан әхли пайыш сөзлери зерарлы, хем мелерин үстүнден хөкүм чыкармага, бүтин худайсызлары хөкүм этмәге Реб, ине, мүңлерче мукаддеси билен гелди». ¹⁶ Булар хүнүрдейән, өз бижелеринден нәразы, эрбет хөвеслеринде гезйәнлердир. Оларың агзы гопбамсы сөзлер айдяндыр, неп үчин икийүзлүлик эдйәндирлер.

Дуйдурыш ве өвүт

¹⁷ Эмма сиз, эй, сөйгүли доганлар, Реббимиз Иса Месиһиң ресулларының өнүнден айдан сөзлерини яда салын. ¹⁸ Олар сизе: «Соңкы вагтларда өз худайсызлыкларының хөвеслерине гөрә гезйән яңсылайжылар болар» дийип айдардылар. ¹⁹ Булар айралык саяян, Мукаддес Рухдан махрум тебигы адамлардыр. ²⁰ Эй, сөйгүли доганлар, сиз өзүңизи иң мукаддес иманыңызың үстүнде гуруп, Мукаддес Рухда дога эдип, ²¹ әбеди яшайыш үчин Реббимиз Иса Месиһиң рехимине гарашың, өзүңизи Худайың сөйгүсинде саклан. ²² Шүбхе ичинде болан кәбирлерине рехимдар болуң. ²³ Кәбирлерини горкы билен, отдан чекип гутарың.

Кәбирлерине болса гүнәли тен билен хапаланан лыбасы-да йигренип, рехимдар болуң. ²⁴Халасгәримиз ялңыз Худай сизи бүдремекден горамагы, шөхратының хузурында улы шатлык билен тегмилтсиз дурузмагы башаряндыр. ²⁵Шөхрат, улuluk, гудрат ве хәкимият Реббимиз Иса Месих аркалы әхли дөвүрлерден өң, хәзир ве әхли дөвүрлерин довамында Худайыңқы болсун! Омын.

ПАВЛУСЫҢ РИМЛИЛЕРЕ ХАТЫ

1–НЖИ БАП

Саламлар

¹ Иса Месихиң гулы, ресуллыга чагырылып, Худайың Хош Хабарына сайланан мен Павлусдан салам! ² Худайың пыгамберлери аркалы Мукаддес Язгыларда өнден вада эден ол Хош Хабары ³ Тен боюнча Давудың тохумындан болуп, ⁴ мукаддеслик рухы боюнча өлүмден дирелмеги аркалы Худайың Огрудыгы гудрат билен субут болан Өз Оглы, Реббимиз Иса Месих хақдадыр. ⁵ Биз Онуң адының хатырасына бүтин миллетлерде имана табынлык оярмак үчин Ол аркалы мерхемет ве ресуллык алдык. ⁶ Сиз хем Иса Месих тарапындан чагырыланлар хөкмүнде шол миллетлер арасындасыңыз. ⁷ Худайың Римдәки әли эй гөрийәнлери ве мукаддеслиге чагырылан сизе Атамыз Худай ве Реб Иса Месих мерхемет этсин, парахатлык берсин.

Павлус Римдәкилери күйсейәр

⁸ Илки билен, иманыңызың бүтин дүнйәде ыглан эдилйәнлиги себәпли, барыңыз үчин Иса Месих аркалы Худайыма шүкүр эдйәрин. ⁹ Чүнки Худайың ислеги билен ахырсоңы инди хошбагтлык тапып, бир тәр билен сизе гелмезмикәм дийип ялбарып, ¹⁰ әлмыдам догаларымда сизи бирсыхлы ятлаяныма Оглуның Хош Хабарында рухум билен гуллугыны эдйән Худайым гүвәмдир. ¹¹ Чүнки мен, беркитжек бир рухы сылага етирмек үчин, сизи гөрмеги

гаты күйсейэрин. ¹² Ислегим өзүм араңыздакам сизде ве менде, бири-биримизде болан иман аркалы билеликте теселли тапмагымыздыр. ¹³ Эй доганлар, мен бейлеки миллетлер арасында болшы ялы, сизиң араңызда-да хасылым болсун дийип, яныңызга гелмеги телим гезек йүрегиме дүвенимиң, йөне шу вагта ченли пәсгелчилиге габат геленимиң сизе нәмәлим болуп галмагыны ислемейэрин. ¹⁴ Мен греклере хем варварлара, акылдарлара хем наданлара борчлудырын. ¹⁵ Шейлеликте, элимден гелени аяман, сиз Римдәкилере-де Хош Хабары вагыз этмәге тайын. ¹⁶ Чүнки мен Хош Хабарга утанмаярын, себәби ол хер бир иман эдене, илки билен ехудыларга ве сонра греклере Худайың гутулма гүйжүдир. ¹⁷ Чүнки: «Догры адам иман билен яшар»* дийип язылышы ялы, Хош Хабарда Худайың догрулыгы имандан имана аян боляр. ¹⁸ Себәби Худайың хақыкаты нәдогрулыкда саклаян адамларың бүтин худайсызлык ве нәдогрулыгына эдйән гахар-газабы Гөкден аян боляндыр.

Худайың гахар-газабы

¹⁹ Чүнки Худай хакдакы мәлим затлар олага беллидир, муны Худай олага белли эдендир. ²⁰ Чүнки олар өтүнчсиз болар ялы, Онун гөзе гөрүнмейән затлары, ягны эбеди гудраты, Худайлыгы дүнейә дөредиленден бәри ярадылан затлар билен дүшүнилейәр, гөрүлейәр. ²¹ Йөне олар Худайы танасалар-да, Оны Худай хөкмүнде шөхратландырман, Оңа шүкүр этмән, өз дүшүнжелеринде батыл болдулар, пәхимсиз йүреклери гаранкылыкда галды. ²² Өзлерини акылдар сайып, акмак болдулар. ²³ Паны дәл Худайың шөхратыны паны адамың, гушларың, дөрт аяклыларың ве сүйренижи хайванларың суратына меңзеш затлага өвүрдилер. ²⁴ Шонун үчин, тенлери өз араларында бетнам болсун

---

* 1:17 *Догры адам иман билен яшар* — я-да: «Иман билен акланан адам яшар».

дийип, Худай олары йүреклериниң харам кейпи ичинде пислиге табшырды. ²⁵ Олар Худайың хакыкатыны галплыга чалшып, ярадылана Яраданан зыяда хормат хем гуллуқ этдилер. Ол болса бакы мүбәреkdir. Омын. ²⁶ Шу себәпден Худай олары вежера хыжувлара табшырды, чүнки оларың аяллары хем тениң тебигы уланылышыны тебигы дәл уланыша өвүрдилер. ²⁷ Шонуң ялы-да, эркеклери аялың тебигы уланылышыны терк эдип, хыжувларында бири-бирлери билен гызыкландылар. Эркеклер эркеклер билен рысвалык эдип, өз азгынчылыкларына лайык хакларыны хем алдылар. ²⁸ Оларың өз пайхасларында Худайы танамак ислемайиши ялы, Худай хем олары ерликсиз ишлери этмеклери үчин ярамаз пикирде ташлады. ²⁹ Олар бүтин нәдогрулык, зына, эрбетлик, бетнебислик, яманлык билен долы болуп, ичигарачылык, адам өлдүрмек, жедел, мекирлик, бетхәсиетликден долы, ³⁰ гепчи, төхметчи, Худайы йигренйән, текепбир, өвүнжең, эрбет затлары ойлап тапыжы, ата-әнә этагатсыз, ³¹ пәхимсиз, вепасыз, тебигы сөйгүсиз ве рехимсиздир. ³² Олар Худайың бейле ишлери эдйәнлер өлүме мынасыпдыр диен адыл хөкүмини билселер-де, бу ишлери диңе бир этмек билен чәкленмән, эйсем, олары эдйәнлери-де халаярлар.

2—НЖИ БАП

Худайың адыл хөкүми

¹ Шонуң үчин, эй, хөкүм эдйән адам, сен өтүнчсизсин, чүнки башга бирини хөкүм эдйән задында өзүне иш кесйәнсин, чүнки, эй, хөкүм эдйән, сен шол затларың өзүни эдйәнсин. ² Биз болсак Худайың хөкүминиң бейле затлары эдйәнлер барада хакыкат эсасындадыгыны билйәрис. ³ Эй, бейле ишлери эденлери хөкүм эдип-де, эзи бу ишлери эдйән адам, сен Худайың хөкүминден гачып сыпарын өйдйәрсинми? ⁴ Я-да Худайың ягшылыгының өзүңи тоба элтйәнини билмән, Онун ягшылыгының, сабрының,

чыдамының байлыгыны эсгермезлик эдйәрсиңми? ⁵ Сен кечжаллыгына, тоба гелмез йүрегине гөрә, газап гүни үчин Худайың адыл хөкүминиң аян болжак гүни үчин, өзүңе газап йыгнаарсын. ⁶ Худай хер кишә өз эден ишине гөрә хак берер: ⁷ ягшы иште чыдамлылык гөркезип, шөхрат, хормат ве чүйремезлиги агтарянлара эбеди яшайыш; ⁸ игенжең, хакыката боюн болман, нәдогрулыга боюн боланлара болса газап хем гахар, ⁹ илки билен ехудылара, соңра греклере, яманлык эден хер адама мушакгат ве гайгы; ¹⁰ ягшылык эден адама хем, илки билен ехудылара, соңра греклере шөхрат, хормат ве паряхатлык берер. ¹¹ Себәби Худайың йүз гөрмеси ёкдур. ¹² Мукаддес Кануны болман гүнә эденлер биканун хем хеләк болар. Канун астында гүнә эденлер канун боюнча хөкүм эдилер. ¹³ Чүнки Худайың хузурында акланжаклар кануны динлейәнлер дәл-де, кануны бержай эдйәнлердир. ¹⁴ Себәби кануны ёк миллетлер хәсиетлерине гөрә кануна лайык ишлери бержай эдйән болса, онда бу кануны ёкларың өзи бир канундыр. ¹⁵ Ынсаплары олар билен бирликде гүвә гечмек, пикирлери өз араларында олары кә айыплап, кә-де ювмарламак билен, кануна лайык ишлериң оларың йүрегинде язылгыдыгыны гөркезйәндир. ¹⁶ Мениң Хош Хабарыма гөрә, Худайың Иса Месих аркалы адамларың яшырын ишлериңиң үстүнден хөкүм чыкаржак гүнүнде шу затлар болар.

Ехудылар ве Мукаддес Канун

¹⁷ Ине, сен ехуды адыны алып-да, кануна гуванян, Худая буйсанян болсаң, ¹⁸ канундан тәлим алмак билен, Онуң ислегини билип, иң ягшы затлары сайгарян болсаң, ¹⁹ канунда билим ве хакыкатың эсасына эе болуп, көрлериң ёл гөркезйәни, түмлүкдәкилериң ышыгы, ²⁰ наданларың тербиечиси, яшы етмедиклериң мугаллымыдыгыңа өз ынамың бар болса, ²¹ онда башгасына тәлим берйән сен инди өзүңе тәлим бермейәрсинми? Огрулык этмели дәл дийип вагыз эдйән сен огрулык эдйәрсинми? ²² Зына этмели

дәл дийән сен зына эдйәрсинми? Бутлары йигренжи сайян сен ыбадатхананы ярярсинми? ²³ Кануна буйсанян сен кануна гаршы чыкмак билен, Худая хорматсызлык эдйәрсинми? ²⁴ Чүнки язылышы ялы, миллетлер арасында Худайың адына сиз зерарлы дил етирилийәр. ²⁵ Кануны бержай этсең, сүннетлилик пейдалыдыр, эгер-де кануна гаршы чыксан, онда сүннетлилигиң эййәм сүннетсизлиге өврүлендир. ²⁶ Шейле хем бир сүннетсиз кануның адыл хөкүмлерини саклаян болса, онуң сүннетсизлиги сүннетлилик хасапланмазми? ²⁷ Тен боюнча сүннетсиз болса-да, кануны ерине етирийән адам Язга ве сүннетлилиге эе болуп, кануна гаршы чыкян сени хөкүм этмезми? ²⁸ Себәби дашы ехуды энтек ехуды дәл, дашы, тени сүннетли хем энтек сүннетли дәлдир, ²⁹ диңе ичи ехуды ехудыдыр, язгыда дәл-де, йүрегиң рухдакы сүннетлилиги хақыкы сүннетлиликдир. Мунуң өвгүси адамлардан дәл-де, Худайдандыр.

3—НЖИ БАП

Худайың ынамдарлыгы

¹ Шейлеликте, ехудының нәме артыкмачлыгы бар? Сүннетлилигиң пейдасы нәме? ² Әхли бабатда көп. Чүнки Худайың сөзлери илки ехудылара ынанылды. ³ Онда нәме? Кәбирлери иман этмәнде, оларың имансызлыгы Худайың ынамдарлыгыны ёк эдерми? ⁴ Асла этмез! Йөне: «Сен Өз сөзлеринде догры чыкып, үстүнден хөкүм чыкарыланда, еңер ялы» дийип язылышы кимин, бүтин адамлар яланчы болса-да, Худай догручылдыр. ⁵ Бизиң нәдогрулыгымыз Худайың догрулыгыны гөркезийән болса, онда нәме диерис? Адамларың пикир эдишине гөрә айдырын, газап эдйән Худай адалатсызмыдыр? ⁶ Ёк! Бейле болса, Худай дүйнәниң үстүнден нәхили хөкүм чыкарып билер? ⁷ Себәби мениң яланым билен Худайың хақыкаты Онуң шөхраныны артдырян болса, нәме үчин ене мен гүнәли хөкүмүнде хөкүм эдилйәрин? ⁸ Кәбирлериниң бизе төхмет атып,

шейле гүрлейшимизи айдышы ялы, нәме үчин: «Ягшылык гелер ялы, яманлык эделиң» диймәли? Оларың хөкүми догрудыр.

Догры адам ёк

⁹Инди нәме? Бизиң артыкмачлыгымыз бармы? Асла ёкдур, чўнки биз бары гүнә астындадыр дийип, өң хем ехудылары, хем-де греклери гүнәкәр этдик. «¹⁰Хич догры адам ёк, бири-де ёк. ¹¹Дүшүнйән ёк, Худайы агтарян ёк. ¹²Хеммеси ёлдан чыкды, оларың әхлиси дерексиз болды. Ягшылык эдйән ёк, бири-де ёк. ¹³Оларың богазы ачык габырдыр. Олар диллери билен алдаярлар, додакларында гөмүлгениң зәхери бар. ¹⁴Оларың агзы гаргышдан, ажылыкдан долудыр. ¹⁵Оларың аягы ган дөкмөгә ёрга. ¹⁶Оларың угран угры вейранчылык билен зорлукдыр. ¹⁷Олар парахатлык ёлуны билмедилер, ¹⁸гөзлериниң өңүнде Худайдан горкма ёк» дийлип языландыр. ¹⁹Йөне хер агыз багланып, бүтин дүниә Худайың хөкүмине сезевар болар ялы, Мукаддес Кануның айдяналарының барыны канун астындакылара айдяндыгыны билйәрис. ²⁰Мунуң үчин, Онун хузурында хич ким канун ишлерини этмек билен акланмаз, чўнки гүнәни билмек канун аркалы дөрәйәндир.

Иман аркалы акланма

²¹Канун ве пыгамберлер тарапындан гүвә гечилен Худайың догрулыгы, ²²ягны Иса Месихе иман аркалы иман эденлериң әхлисине ве әхлисиниң үстүнде болан Худайың догрулыгы шу вагт канунсыз аян болды. ²³Чўнки хич бир парх ёк, себәби бары гүнә эдип, Худайың шөхратындан махрум болды. ²⁴Олар Иса Месихде болан гутулыш аркалы Онун мерхементи билен мугт акланар. ²⁵Худай Месихи ганына иман аркалы мерхемет күрсүси эдип гойды. Ол муны озал Өз сабры астында йүзе чыкан гүнәлериң өтүлмегине дегишли адалатыны гөркезмек үчин, ²⁶Өзи адыл болуп, Месихе иман эдени аклар ялы, Өзүниң хәзирки

заман адалатыны гөркезмек үчин этди. ²⁷ Онда өвүнме ниреде? Ол дашарда. Хайсы канун билен? Ишлеринки биленми? Ёк, иман кануны билен. ²⁸ Чүнки биз адам канун ишлеринден үзнеликте, иман аркалы акланар дийип хасап эдйәрис. ²⁹ Эйсем, Худай диңе ехудыларың Худайымы? Өзге миллетлеринки хем дәлми? Ол, элбетде, оларың хем Худайы. ³⁰ Себәби сүннетлилери-де өз иманлары аркалы, сүннетсизлери-де өз иманлары аркалы аклажак Худай ялңыз Худайдыр. ³¹ Онда биз иман аркалы кануны ятырысымы? Ёк, оны беркарар эдйәрис.

4—НЖИ БАП

Ыбрайымың иманы

¹ Онда, тен боюнча атамыз болан Ыбрайым нәме тапды диели? ² Ыбрайым иш билен акланан болса, онда онуң өвүнмәге хақы бар, йөне Худайың өнүнде дәл. ³ Язгы нәме дийәэр? «Ыбрайым Худая иман этди, бу оңа догрулык сайылды». ⁴ Буйругы бержай эдене сылаг мерхементе гөрә дәл, боржа гөрә сайыляндыр. ⁵ Эмма буйругы бержай этмән, худайсызы аклана иман эдениң иманы оңа акланма сайыляндыр. ⁶ Давут хем Худайың ишине гараман аклан адамының багтыярлыгындан гүррүн беренде шейле дийәэр: «⁷ Канунсызлыклары багышлананлар, гүнәлериниң үсти өртүленлер нәхили багтлы! ⁸ Реббин гүнәли саймаян адамы нәхили багтлы!» ⁹ Бу багтлылык диңе сүннетлилере дегишлими? Я сүннетсизлере-де дегишлими? Чүнки биз иман Ыбрайыма догрулык сайылды дийәрис. ¹⁰ Эйле болса, хачан сайылды? Сүннетлиликдеми я сүннетсизликде? Сүннетлиликде дәл, ол сүннетсизликде акланды. ¹¹ Ыбрайым сүннетсизликде иман эдйәнлериң барының атасы болуп, олар догрулык сайылар ялы, ол сүннетсизликдекә өзүнде болан иман аркалы газанан догрулыгының мөхри хөкмүнде сүннетлилик тагмасыны алды. ¹² Ол диңе бир сүннетли боланларың дәл, эйсем, сүннетсизликдекә атамыз

Ыбрайымда болан иманың ызына эерйәнлерин хем сүннет атасыдыр. ¹³Чүнки дүниә мирасчысы болмак вадасы Ыбрайыма, онуң неслине канун аркалы дәл, әйсем, иман билен газанылан догрулык аркалы берилди. ¹⁴Чүнки кануна даяннанлар мирасчы болса, онда иман бошап, вада ятырыландыр. ¹⁵Себәби канун гахар гетирйәндир, кануның өк еринде женаят хем өкдур. ¹⁶Шейлеликте, вада мерхементе гөрә болуп, бүтин несил барада, диңе кануна даяннан дәл, әйсем, Ыбрайымың иманына эе болан барада-да йөргүнли болмагы үчин имандандыр. ¹⁷«Сени көп миллетлерин атасы этдим» дийип язылышы ялы, Ыбрайым өзүниң иман эден Худайының, өлә жан берен, өклары барлыга чагыран Худайының өңүнде бизиң хеммәмизиң атамыздыр. ¹⁸Ол «Сениң неслиң шейле болар» дийип айдылышына гөрә, умытсызлыкта умыт билен иман эдип, көп миллетлерин атасы болды. ¹⁹Ол иманында говшаман, тас йүз яшында болса-да, бедени өлүдир, Сараның ятгысы өлүдир өйтмеди. ²⁰Худайың вадасына имансызлык билен шүбхеленмән, гайтам, Худайы шөхратландырып иманда гүйжеди. ²¹Онуң берен вадасыны ерине етирмеги башарянлыгына долы ынанды. ²²Шонуң үчин хем иманы оңа догрулык сайылды. ²³Догрулык сайыландыгы диңе ол бабатда дәл, ²⁴әйсем Реббимиз Исаны Дирелдене иман эден ве догры сайылжақлар болан биз бабатда хем языландыр. ²⁵Иса бизиң гүнә-тагсырымыз үчин өлүме берлип, бизиң акланмагымыз үчин хем дирелдилди.

5—НЖИ БАП

Худай билен ярашык

¹Шейлеликте, иман билен акланандыгымыз үчин, Реббимиз Иса Месих аркалы Худай билен ярашыгымыз бардыр. ²Биз ичинде дуран бу мерхеметимизе гирмеги-де Ол аркалы иман билен газандык. Худайың шөхратына шөрик болмак умыды билен магтанярыс. ³Диңе мунуң билен хем

дәл, эйсем, мушакгатлар билен-де магтанярыс, чүнки мушакгатың чыдамы, ⁴чыдамың тежрибәни, тежрибәнин хем умыды эмеле гетирйәндигини билйәрис. ⁵Умыт болса утандырмаз, чүнки Худайың сөйгүси бизе берлен Мукаддес Рух аркалы йүреклеримизе гуйландыр.

⁶Хава, биз әнтег гүйчсүзкәк, Месих белли вагтда худайсызлар угрунда өлди. ⁷Бир догры адам угрунда бириниң өлмеги мүшгүлдир, йөне бир оңат адам угрунда, белки, бири өлмәге йүрек эдер. ⁸Худай бизе болан сөйгүсини, биз әнтег гүнәкәркәк, Месихиң бизиң угрумызда өлмеги билен гөркезди. ⁹Шейле, Онуң ганы билен шу вагт акланышымыз ялы, Ол аркалы газапдан гутулжагымыз хем хас аныкдыр. ¹⁰Себәби душманкак, Оглуның өлүми аркалы Худай билен ярашан болсак, ярашык эденимизден соң, Онуң өмри билен гутулжагымыз хас аныкдыр. ¹¹Дине бу хем дәл, Реббимиз Иса Месих аркалы Худай билен-де магтанярыс. Биз ярашыгы Месих аркалы алдык.

Өлүм ве яшайыш

¹²Шейлеликте, бир адам аркалы гүнәниң ве гүнә аркалы өлүмиң пейда болшы ялы, өлүм хем әхли адамлара гечди, чүнки оларың хеммеси гүнә этди. ¹³Канун берилмезден оң хем дүнейәде гүнә барды, йөне канун болмаса, гүнә хасаба алынмаз. ¹⁴Эмма Адаматадан Муса ченли Гелжегиң нусгасы Адаматаның женаятына мензеш гүнә этмедиклериң хем үстүнден өлүм хөкүм сүрди. ¹⁵Йөне мерхемент сылагы тагсыр ялы дәлдир. Себәби бириниң тагсыры аркалы көп адамлар өлен болса, онда Худайың мерхементи ве бир Адам, ягны Иса Месих аркалы болан мерхементдәки сылаг көплер үчин хас-да артандыр. ¹⁶Сылаг бир адамың газанан гүнәсиниң نتیжеси ялы дәлдир. Себәби бир гүнәден болан хөкүм иш кесмек, йөне көп гүнәден болан мерхемент сылагы акланмак үчин берилйәндир. ¹⁷Чүнки бириниң гүнәси билен өлүм бири аркалы хөкүм сүрен болса, онда, мерхемент ве акланма сылагының боллугыны

аланлар хем Бири, ягны Иса Месих аркалы яшайышда хас бетер хөкүм сүрер. ¹⁸Бир гүнә аркалы бүтин адамлара иш кесилиши ялы, бир догрулык аркалы-да бүтин ынсанлара яшайыш үчин акланма гелди. ¹⁹Себәби бир адамың боюн болмазлыгы үчин көплериң гүнәкәр орнунда отурдылышы ялы, Бириниң боюн болмагы билен-де көп адамлар догры орнунда отурдылар. ²⁰Канун гүнәниң көпелмеги үчин ара гирди. ²¹Эмма гүнәниң өлүмде хөкүм сүрши ялы, мерхе-мет хем Реббимиз Иса Месих аркалы эбеди яшайыш үчин догрулык билен хөкүм сүрсүн дийип, гүнәниң көпелен еринде мерхе-мет хас-да артды.

6—НҖЫ БАП

¹Инди нәме диелиң? Мерхе-мет көпелсин дийип, гүнә-де галалыңмы? ²Ёк! Гүнә этмеклиге өлен биз инди онда гайтадан нәхили яшарыс? ³Я-да Месих Иса чокундыры-ланларымызың барының Онуң өлүмине чокундырылан-дыгыны билмейәрсинизми? ⁴Атаның шөхраты аркалы Месихиң өлүмден дирелиши кимин, биз хем тәзеленен яшайышда гезер ялы, чокунма аркалы Онуң билен биле өлүме гәмлендирис. ⁵Онуң өлүмине мензешликде Онуң билен бирлешен болсак, дирелмегине мензешликде-де бирлешерис. ⁶Чүнки гүнә жеседи ёгалып, биз мундан бей-ләк гүнә гуллуқ этмез ялы, көне адамымызың Онуң билен бирликде хача чүйленендигини билйәрис. ⁷Чүнки ким өлен болса, ол гүнәден акланандыр. ⁸Биз Месих билен өлен болсак, онда Онуң билен яшажагымыза хем ынаня-рыс. ⁹Себәби биз Месихиң дирелендигини, инди өлме-жекдигини, инди өлүмиң Оңа агалык этмежекдигини билйәрис. ¹⁰Чүнки Ол өлен өлүмини гүнә үчин бир гезек өлди, йөне яшаян яшайшыны Худай үчин яшаяндыр. ¹¹Шонуң ялы, сиз-де өзүңизи гүнә этмеклиге өли, йөне Реббимиз Месих Исада Худая дири сайын. ¹²Хөвеслерине боюн болмазлыгыңыз үчин, өлүмли тениңизде гүнә хөкүм сүрмесин. ¹³Сыналарыңызы нәдогрулык гуралы эдип, гүнә

табшырман, эйсем, өлүмдөн дирелен хөкмүндө өзүңизи Худая табшырың, сыналарыңызы догрулык гуралы эдип, Худая табшырың. ¹⁴ Гүнә сизе агалык этмез. Чүнки сиз канун астында дәл, мерхемент астындасыңыз.

Яшайыш гуллары

¹⁵ Ене нәме? Канун астында болман, мерхемент астындадыгымыз үчин гүнә эделиңми? Ёк! ¹⁶ Боюн болмак үчин өзүңизи гул хөкмүндө киме табшырсаңыз, киме боюн болсаңыз онуң, өлүм үчин гүнәниң я догрулык үчин табылыгың гулларыдыгыңызы билмейәрсинизми? ¹⁷ Йөне Худая шүкүр, сиз гүнәниң гулларыкаңыз, табшырылан таглыматыңызың мазмунуна йүрекден боюн болдуңыз. ¹⁸ Шейле, гүнәден азат эдиллип, догрулык гуллары болдуңыз.

¹⁹ Тениңизиң эжизлиги үчин, мен адамларың пикир эдишине гөрә геплейәрин. Чүнки сыналарыңызы хапалыга, канунсызлык үчин канунсызлыгың гуллугына табшырышыңыз ялы, инди сыналарыңызы мукаддеслик үчин догрулыгың гуллугына табшырың. ²⁰ Сиз гүнәниң гулларыкаңыз догрулыкдан азатдыңыз. ²¹ Хәзирки утанян затларыңыздан шол вагт нәме хасылыңыз барды? Чүнки ол затларың соны өлүмдир. ²² Йөне инди гүнәден дынып, Худайың гуллары болдуңыз, мукаддеслик үчин хасылыңыз бар, мунуң соны болса эбеди яшайышдыр. ²³ Себәби гүнәниң музды өлүм, Худайың сылагы болса, Реббимиз Месих Исада эбеди яшайышдыр.

7—НЖИ БАП

Канундан азат

¹ Эй доганлар, (кануны билйәнлере гүррүң берйәрин) сиз адам дирикә кануның оңа агалык эдйәнини билмейәрсинизми? ² Эрли аял дири әрине канун аркалы баглыдыр, әри өлсе велин, ника канунындан бошаяр. ³ Шоңа гөрә-де, аял әри дирикә башга әре барса, оңа зынахор дийлер, йөне әри өлсе, ол канундан азатдыр, башга әре

барса хем зынахор дәлдир. ⁴Эй доганлар, сиз хем шонун ялы башга Бирининки, ягны Диреленинки болмак үчин, Худая хасыл гетирер ялы, Месихин бедени аркалы кануна өлдүңиз. ⁵Себәби биз тениң хөкүми астындакак, канун аркалы оярылан гүнә хөвеслери өлүм хасылыны гетирмек үчин, сыналарымызда ишлейәрди. ⁶Эмма инди, язгы көнелигинде дәл, рухуң тәзелигинде гуллуқ эдер ялы, тутуланымыза өленимиз үчин, канундан бошадьландырыс.

Гүнә билен сөвеш

⁷Инди нәме диелиң? Канун гүнәмидир? Ёк! Йөне канун ара дүшмедик болса, гүнәни танамаздым, канун: «Ачгөз болма» диймедик болса, ачгөзлүкден хем хич зат билмездим. ⁸Эмма гүнә бу буйрук аркалы бахана тапып, ичимде хер хили ачгөзлүги дөрөтди, чүнки гүнә канундан үзнеликте өлүдир. ⁹Мен бир вагтлар канундан үзнеликте дирим, йөне буйрук геленде, гүнә жанланды. ¹⁰Мен хем өлдүм. Шейлеликте, яшайыш үчин берлен буйругың өзи маңа өлүм үчин болуп чыкды. ¹¹Себәби гүнә буйрук аркалы бахана тапып, мени алдава салды, ол аркалы өлдүрди. ¹²Шоңа гөрә-де, канун мукаддес, буйрук хем мукаддес, адалатлы ве оңатдыр. ¹³Шейлеликте, оңат болан зат маңа өлүм болдумы? Ёк! Йөне гүнә буйрук аркалы ченденаша гүнәли болар ялы, гүнә — гүнә болуп гөрүңсин дийип, оңат зат аркалы маңа өлүм хасыл этди.

¹⁴Кануның рухудыгыны билийәрис, йөне мен тене дегишли болуп, гүнәниң гулы хөкмүнде сатыландырын. ¹⁵Себәби мен нәме эдйәними билмейәрин, ягны ислән задымы этмән, йигренен задымы эдйәрин. ¹⁶Эгер-де ислемейән задымы эдйән болсам, онда кануның оңатдыгыны тассыкляяндырын. ¹⁷Йөне оны эдйән инди мен дәл-де, мениң ичимде месген тутан гүнәдир. ¹⁸Чүнки менде, ягны тенимде ягшы задың месген тутмандыгыны билийәрин, себәби менде говулык ислеги бар, йөне говы зады этмеги башармаярын. ¹⁹Чүнки ислейән ягшы ишими

эдемок-да, ислемейэн эрбет ишими эдйэрин. ²⁰ Мен исле-
мейэними эдйэн болсам, онда оны эдйэн инди мен дэл-де,
мениң ичимде месген тутан гүнэдир. ²¹ Шейлеликде, мен бу
кануны тапярин, ягшылык этжек боламда, менде эрбетлик
хэзир боляр. ²² Худайың кануындан ички тебигатыма гөрә
леззет тапмаярын. ²³ Өз сыналарымда башга бир кануны
гөрйэрин. Ол пикиримиң кабул эден канунына гаршы сө-
вешип, мени сыналарымдакы гүнэ канунына есир эдйэр.

²⁴ Не бичэре адам мен! Бу өлүм тенинден мени ким ха-
лас эдер? ²⁵ Реббимиз Иса Месих аркалы Худая шүкүр эд-
йэрин. Мен инди пикир билен Худайың канунына, йөне
тен билен гүнэ канунына гуллуқ эдйэрин.

8—НЖИ БАП

Яшайыш берйән Рух

¹ Шейлелик билен, Месих Исада боланлара, тен билен
дэл-де, Рух билен гезйәнлере хэзир хич хили иш кесме
ёкдур. ² Чүнки Месих Исадакы яшайыш Рухуның кануны
мени гүнэ хем өлүм кануындан азат эдендир. ³ Чүнки те-
ниң гүйчсүзлиги зерарлы, кануна мүмкин болмадык зады
Худай этди. ⁴ Ол кануның талап эдйән догрулыгы тене гө-
рә дэл, Руха гөрә гезйән бизде ерине етер ялы, Өз Оглуны
гүнэ тени мензешлигинде гүнэ үчин ёллап, тенде гүнэ иш
кесди. ⁵ Чүнки тене гөрә боланлар тене дегишли ишлере,
Руха гөрә боланлар хем Руха дегишли ишлере пикир эд-
йэндир. ⁶ Чүнки тене даянян пикир өлүм, Руха даянян пи-
кир яшайышдыр, парахатлыкдыр. ⁷ Себэби тене даянян
пикир Худая душманчылыкдыр, Худайың канунына та-
бын болян дэлдир, муны башарян хем дэлдир. ⁸ Шонуң
үчин тениң хөкүми астындакылар Худайың гөвнүнден
турмагы башармаз. ⁹ Худайың Рухы сизде месген тутан
болса, онда сиз тенде дэл, Рухдасыңыз. Кимде Месихиң
Рухы ёк болса, ол Онуңкы дэлдир. ¹⁰ Месих сизде болса,
онда тен гүнэ үчин өли, рух хем акланма үчин диридир.

¹¹ Исаны Дирелдениң Рухы сизде месген тутян болса, онда Месиҳи өлүмден Дирелден сизде месген тутан Рухы үчин өлүмли бедениңизе-де яшайыш берер. ¹² Эй доганлар, биз борчлудырыс, йөне тене гөрә яшамак үчин тене борчлы дәлдирис. ¹³ Тене гөрә яшасаңыз, өлерсиңиз, йөне беден ишлерини Рух билен өлдүрсеңиз, яшарсыңыз. ¹⁴ Чүнки Худайың Рухы аркалы идекленйәнлеринң бары Худайың оглудыр. ¹⁵ Чүнки сиз ене-де горкы үчин гуллуқ рухуны дәл-де, огуллык рухуны алансыңыз. Биз шол рух билен: «Абба, Ата» дийип сесленйәрис. ¹⁶ Бизиң Худайың перзендидигимизе шол рухуң өзи рухумыз билен гүвә гечйәр. ¹⁷ Перзент болан болсак, онда хем мирасчыдырыс — Худайың мирасчылары, Месиҳиң хем мирасдашларыдырыс. Иса билен биле гөрги гөрийән болсак, биле шөхратланмагымыз үчиндир.

Гелжекки шөхрат

¹⁸ Мениң пикиримче, шу вагткы гөргүлөр бизе аян болжак гелжекки шөхрат билен денешдирер ялы дәл. ¹⁹ Чүнки ярадылыш Худайың огулларының аян болмагына күйсег билен гарашяр. ²⁰ Себәби ярадылыш өз ислеги билен дәл-де, оны табын Этдирениң ислеги билен пучлуга табын болды. ²¹ Мунда ярадылышың өзи хем чүйреме гуллугындан азат эдиллип, Худайың перзентлериниң шөхратлы азатлыгына говшар диен умыт барды. ²² Чүнки биз бүтин ярадылышың шу вагта ченли бирликде ах чекип, бирликде бургусының тутуп ятаныны билийәрис. ²³ Диңе бир ярадылыш хем дәл, эйсем, Рухуң илкинжи мивесини алан биизиң өзүмиз хем огуллыга алынмагымыза, ягны тенимизиң халас болмагына гарашып, ичимизден ах чекйәрис. ²⁴ Чүнки биз бу умыт билен халас боландырыс. Йөне гөрүниән умыт умыт дәлдир, гөрийән задына ким умыт баглар? ²⁵ Йөне гөрмедик задымыза умыт багласак, шонда сабырлы гарашарыс. ²⁶ Рух хем эжизлигимизде бизе көмек берер, чүнки биз нәхили дога этмелидигимизи билмейәрис, йөне Рухуң Өзи айдып болмаз инңилдилер билен биизиң

үчин төвөлла эдер. ²⁷ Эмма йүректери Дернейән Рухун пикириниң нәмедигини билийәндир, чүнки Рух мукаддеслер үчин Худайың ислегине гөрә төвөлла эдйәндир.

²⁸ Биз әхли затларың Худайы сөййәнлериң, Онуң максатына гөрә чагырыланларың бәхбиди үчин бирликде ишлейәндигини билийәрис. ²⁹ Себәби көп доганларың арасында Өз Оглуның илкинжи доглан болмагы үчин, Худай өңден танаян адамларыны Оглуның кешбине дөнмек үчин өңден белләп гойды. ³⁰ Ол өңден белләнлерини-де чагырды, чагыранларыны-да аклады, акланларыны-да шөхратландырды.

Еңенлерден үстүн

³¹ Ери, муңа нәме диерсиң? Худай бизлик болса, онда ким bize гаршы? ³² Өз Оглуны гайгырман, бизиң хеммәмиз үчин өлүме берен Худай Онуң билен биле bize бар зады нәхили багышламаз? ³³ Худайың сайланларыны ким айыплар? Олары аклаян Худайдыр. ³⁴ Ким иш кесер? Бизиң үчин төвөлла эдйән өлен, ондан хем бетер дирелип, Худайың сагында отуран Месих Исадыр. ³⁵ Месихиң сөйгүсинден бизи ким айрар? Мушакгатмы, гайгымы, азармы, ачлыкмы, ялаңачлыкмы, ховпмы я гылычмы? ³⁶ «Сениң угрунда бизи хер гүн өлдүрйәрлер, бизи гоюн хасаплаялар» дийип язылыпдыр. ³⁷ Эмма биз өзүмизи Сөййән аркалы буларың барыны ененлерден үстүндирис. ³⁸ Себәби, мен не өлүмиң, не-де яшайшың, не перишделериң, не хөкүмдарларың, не-де гудратларың, не шу вагтың, не-де гелжегиң, ³⁹ не белентлигиң, не-де чунлугың не-де башга махлугың Реббимиз Месих Исада болан Худай сөйгүсинден бизи айырмагы башармажакдыгына ынанярын.

9—НҖЫ БАП

Худайың сайланлары

¹ Мен Месихде хакыкаты айдярын, ялан сөзләмок. Ынсабым хем айдянларыма Мукаддес Рухда гүвә гечйәр.
² Мениң улы гайгым, йүрегимде дынгысыз агырым бар.

³ Мен доганларым, тен боюнча гарындашларым болан ысрайыллылар үчин гаргыша галып, Месихден айра дүшмөгө разы болардым. ⁴ Огуллык, шөхрат, әхтлер ве кануның берилмеси, хакыкы ыбадат ве вадалар оларыңкыдыр. ⁵ Аталар хем оларыңкы, Месих хем тен боюнча олардандыр. Ол барчаның бакы мүбәрек Худайыдыр. Омын. ⁶ Эмма бу Худайың сөзи ялана чыкды диймек дәлдир. Себәби Ысрайылдан боланларың бары ысрайыллы дәлдир. ⁷ Ыбрайымың неслинден болсалар-да, хеммеси онуң перзенди дәлдир, йөне: «Сениң неслиң Ысхақда довам эдер» дийлендир. ⁸ Ягны тен боюнча Ыбрайымың перзенди боланлар Худайың перзенди дәл, әйсем, вада аркалы перзент боланлар несил дийип хасаплянандыр. ⁹ Берлен вада болса: «Белленен вагтда гелерин, Сараның бир оглы болар» диен сөздүр. ¹⁰ Дине бу хем дәл, әйсем, Ребека-да бир эркекден, атамыз Ысхақдан гөврели боланда, ¹¹ хатда огланлар энтек догулманкалар, ягшылык я яманлык этмөнкөлөр, Худайың максады ишлерден дәл-де, әйсем, Чагырандан болуп, сайлава гөрә дуарар ялы, ¹² Ребека: «Улусы кичисине гулдук эдер» дийилди. ¹³ Шонуң ялы-да: «Якубы сөйдүм, Ысувы йигрендим» дийип язылгыдыр. ¹⁴ Инди нәме диелиң? Әйсем Худайың янында адатсызлык бармы? Ёкдур! ¹⁵ Чүнки Ол Муса: «Мерхемет эдениме мерхемет эдерин, рехим эдениме рехим эдерин» диййәр. ¹⁶ Шейлелик билен, сайланма адамың ислегине я тагалласына дәл-де, Худайың мерхеметине баглыдыр.

¹⁷ Худай Мукаддес Язгыда фырьовна шейле диййәр: «Мен гудратымы сенде гөркезип, адым бүтин ер йүзүнде ыглан эдилсин дийип, сени галдырдым». ¹⁸ Шейлеликте, Худай исләнине мерхемет эдйәндир, исләниниң йүрегини гаталдяндыр. ¹⁹ Сен маңа: «Ене нәме үчин язгаряр? Ким Онуң ислегине гаршы дуруп билер?» диерсин. ²⁰ Ери, әй адам, Худая терс жогап гайтарар ялы, сен ким болупсың? Шекил берлен бир зат шекил берене: «Мени нәме үчин бейле ясадын» диерми? ²¹ Я күйзегәриң шол бир үйшмек тоюндан бир габы хорматлылык ве бейлекисини хорматсызлык

үчин ясамага ыгтыяры ёкмы? ²² Худай газабыны гөркезмек, Өз гудратыны билдирмек исләп, хеләкчилик үчин тайярланып, газаба сезевар боланлара улы сабыр-такат билен дөз гелен болса нәме? ²³ Ол муны Өз шөхратының байлыгыны Өзүниң өнден шөхрат үчин тайярлап, мерхемент эденлерине билдиржек болуп эден болса нәме? ²⁴ Худайың дине ехудылардан дәл-де, өзге миллетлерден хем чагыран бу адамлары биздирис. ²⁵ Хошеаның китабында-да диййәр: «Мен халкым дәле халкым, сөйүлмейәне сөйгүли диерин». ²⁶ «Бу олар: Сиз Мениң халкым дәл дийлен ерде йүзе чыкар, шол ерде-де олара дири Худайың огуллары дийлер». ²⁷ Ишая болса Ысрайыл хакда шейле гыгырар: «Ысрайыл огулларының саны деңзиң чөгеси ялы болса-да, дине галаны гутулар. ²⁸ Реб ишини битирер, оны тиз ерине етирер, чүнки Ол ишини ер йүзүнде тиз амала ашырар*». ²⁹ Ишаяның өңүнден айдышы ялы: «Гошунлар Ребби бизе бир тохум галдырмадык болса, онда Содом ялы болардык, Гоморра мензәрдик».

Ысрайылың имансызлыгы

³⁰ Ене нәме диелиң? Догрулыга ковалашмадык миллетлер догрулыга, имандан гелен догрулыга етдилер. ³¹ Йөне Ысрайыл догрулык канунына ковалашып, бу кануна етмеди. ³² Нәме үчин? Себәби иман билен дәл-де, Кануның амаллары** билен болян ялы эдип ёртды. ³³ «Ине, Сионда бир бүдреме дашыны, бөвет гаясыны гойярын, оңа иман эден утандырылмаз» дийип язылышы ялы, бүдреме дашына бүдредилер.

10—НЖЫ БАП

¹ Эй доганлар, мениң гөвүн арзувым, ысрайыллылар хакда Худая ялбармагым оларың гутулмагы үчиндир.

* 9:28 *Реб... амала ашырар* — иң гадымы голязмаларда: «Реб ишини ер йүзүнде битирер, оны тиз ерине етирер».

** 9:32 *Кануның амаллары* — иң гадымы голязмаларда: «амаллар».

² Мен оларың Худая ыхласларының барлыгына гүвә геч-йәрин, йөне бу аңлы-дүшүнжели ыхлас дәл. ³ Чүнки олар Худайың догрулыгыны билмән, өзлериниңкини гуржак болуп, Онуң догрулыгына табын болмадылар. ⁴ Чүнки Месих иман эден хер бир адамың акланмагы үчин канунын соңудыр.

Хеммелер үчин гутулыш

⁵ Чүнки Муса канундан болан догрулык хакда шейле яз-яр: «Бу затлары бержай эден адам олар аркалы яшар». ⁶ Имандан болан догрулык болса шейле диййәр: «Өз ичинден: Месиҳи дүшүрмек үчин Гөге ким чыкар? ⁷ Я-да: Месиҳи өлүмден чыкармак үчин чунлуга ким инер дий-ме». ⁸ Гөр, нәме диййәр? «Худайың сөзи сана якындыр, ол сениң агзыңда, сениң йүрегиндедир», ягны вагыз эдйән иман сөзүмиз. ⁹ Чүнки сен агзың билен Исаны Реб хөк-мүнде ыкрас этсең, Худайың Оны өлүмден дирелдендиги-не йүрегин билен ынансаң гутуларсын. ¹⁰ Акланмак үчин йүрек билен иман гетирилийәндир, гутулыш үчин агыз би-лен ыкрас эдилийәндир. ¹¹ Чүнки Мукаддес Язгы: «Оңа иман эден киши утандырылмаз» диййәр. ¹² Ехуды билен грегин арасында тапавут ёкдур, себәби барының Ребби бирдир, Ол Өзүни чагырянларың барына сахыдыр. ¹³ Чүн-ки: «Ребби чагыран* адам гутулар». ¹⁴ Олар өз иман этме-диклерини нәхили чагырарлар? Эшитмедиклерине нәхили иман эдерлер? Вагызчысыз нәхили эшидерлер? ¹⁵ Иберил-меселер, нәхили вагыз эдерлер? Шейле хем язылгыдыр: «Парахатлык хош хабарыны, ягшы затларың хош хабарыны вагыз эдйәнлериң аяклары не ажап!» ¹⁶ Йөне Хош Хабара хемме киши гулак асмады. Чүнки Ишая: «Я Реб, ким биз-ден эшиден хабарына иман этди?» диййәр. ¹⁷ Шейлелик билен, иман эшитмек аркалы, эшитмек хем Худайың**

* 10:13 *Ребби чагыран* — грекчеде: «Реббин адыны чагыран».

** 10:17 *Худайың* — иң гадымы голязмаларда: «Месихиң».

сөзи аркалы боляндыр. ¹⁸ Йөне мен диййэрин: олар эшит-медими? Элбетде, эшитди. «Оларың сеси бүгин дүниә, сөзлери Ериң учларына етди». ¹⁹ Эмма мен диййэрин: Ысрайыл билмедими? Илки билен Муса диййэр: «Мен бир миллет болмадык халк аркалы сизиң габанжаңлыгыңызы ояндырарын, бир пәхимсиз миллет аркалы сизи гахарландырарын». ²⁰ Ишая батыргайлык билен: «Мен өзүми агтармаянлара тапдырдым, мени сорамаянлара гөрүндим» диййэр. ²¹ Ысрайыл хакда болса: «Сөзе гулак асмаз кечжал халка гүнузын эллерими узатдым» диййэр.

11–НЖИ БАП

Сайланан галынды

¹ Мен шуны сораярын: Худай өз халкыны рет этдими? Ёк! Чүнки мен-де Ыбрайымың неслинден, бенямын тайпасындан болан бир ысрайыллы. ² Худай Өзүниң өнден танан халкыны рет эденек. Мукаддес Язгының Ыляс хакдакы бөлүмде нәме диййәнини билмейәрсинизми? Ол Ысрайыл бабатда Худая шикаят эдип, шейле диййэр: ³ «Я Реб! Пыгамберлериңи өлдүрдилер, гурбанлык эдилйән ерлериңи йыкдылар, диңе мен галдым. Олар мениң хем жанымың кастында». ⁴ Худайың она берен жогабы нәме? «Мен Баал өңүнде дыз эпмедик еди мүң адамы Өзүме айрып гойдум». ⁵ Шонуң ялы хәзирки вагтда хем мерхемент билен сайланан бир галынды бар. ⁶ Йөне мерхемент билен болса, онда ише гөрә дәлдир. Ёгса, мерхемент мерхемент болмазды. Ише гөрә болса, онда ол эййәм мерхементден дәлдир, ёгса, иш эййәм иш болмазды. ⁷ Инди нәме? Ысрайыл агтаранына етмеди, йөне сайлананлар етдилер, бейлекилер хем, ⁸ «Худай олара укучыллык рухуны берди, шу гүн хем гөзлери гөрмейәр, гулаклары эшитмейәр» дийип язылышы ялы гатадылар. ⁹ Давут: «Сачаклары олара кement, дузак, бөвет ве жеза болсун! ¹⁰ Гөзлери гөрмез ялы, гаранқырасын, биллери хемише бүкүк болсун!» диййэр.

Сапылан балдактар

¹¹ Мен диййэрин: олар йыкылмалы болуп бүдредими? Ёк! Йөне габанжаңлыгыны ояндырмак үчин оларың, языклары себэпли өзге миллетлере гутулыш берилди. ¹² Оларың языгы дүйәнің байлыгы, оларың зыяны миллетлериң байлыгы болса, оларың тамамланмагы хас улы байлык гетирер. ¹³ Мен сиз ехуды дәллере айдярын. Өзге миллетлериң ресулыдыгым үчин, өз хызматымы шөхратландырярын. ¹⁴ Белки, шейдип, өз халкымдан боланларың габанжаңлыгыны ояндырып, оларың кәбирлерини халас этмеги башарарын. ¹⁵ Чүнки оларың рет эдилиши дүйәнің ярашыгы болса, оларың кабул эдилиши өлүмден яшайша говушмактан башга нәме болар? ¹⁶ Хамырың илкинжи бөлеги мукаддес болса, онда бүтин хамыр хем шейледир, көк мукаддес болса, балдактар-да шейледир. ¹⁷ Йөне балдактарың кәбири дөвлөн болса, сен ябаны зейтун агажыкан, олар сапылып, зейтун агажының док көкүне, сувуна шәрик болан болсаң, онда балдактарың өңүнде магтанма. ¹⁸ Магтанян хем болсаң, сен көки гөтермән, эйсем, көкүң сени гөтерйәндигини билип гой. ¹⁹ Сен: «Балдактар мениң сапылмагым үчин дөвүлди» дийжексиң. ²⁰ Догры, олар имансыздыктары зерарлы дөвүлди, йөне сен иман аркалы дурсун. Текеп-бирлик этме-де, гайтам, горк. ²¹ Себәби Худай тебигы балдактары гайгырмадык болса, сени-де гайгырмаз. ²² Инди Худайың ягшылыгыны, гатылыгыны гөр, Ол йыкыланлара гаты, саңа болса, эгер Худайың ягшылыгында галсаң, ягшы болар, ёгса, сен хем кесилерсин. ²³ Олар хем имансызлыкда галмасалар, тәзеден сапыларлар, чүнки Худай олары сапмагы башаряндыр. ²⁴ Чүнки сен тебигаты боюнча ябаны зейтун агажындан кесилип, тебигатың терсине, оңат зейтун агажына сапылан болсаң, бу тебигы балдактар өз зейтун агачларына хас говы сапылар!

Хеммелере мерхемет

²⁵ Чүнки, эй доганлар, өзүңизи дана саймаз ялы, мен сизиң бу сырдан хабарсыз галмагыңызы ислемейэрин: миллетлериң саны тамамланынча, Ысрайыл бөлөклейин гатап галар. ²⁶ Шейле: «Сиондан Халасгэр гелер, Ол ху-дайсызлыгы Якупдан совар. ²⁷ Гүнэлерини гечжек ваг-тым олар билен этжек эхтим шудур» дийип язылышы ялы, тутуш Ысрайыл гутулар. ²⁸ Хош Хабар бабатда олар сизиң хатыраңыза Худая душман болдулар, йөне сайлав бабатда аталарың хатырасына эзиздирлер. ²⁹ Себэби Ху-дайың сылаглары, чакылыгы ызына алынмаз. ³⁰ Сизиң бир вагтлар Худая боюн болман, йөне хэзир буларың бо-юн болмазлыгы аркалы мерхемет астына гелшиңиз ялы, ³¹ булар-да сизиң етен мерхеметиңиз билен мерхемете етжек болуп, шинди боюн болмадылар. ³² Чүнки Худай барына мерхемет этмек үчин, хеммесини боюн болмаз-лыкда туссаг этди. ³³ Худайың байлыгы, акылдарлыгы, билими чундур! Онун хөкүмлери акыла сыгмаз, ёллары билинмездир! ³⁴ Чүнки Реббиң пикирини ким билди? Ким Оңа генешдар болды? ³⁵ Ол бергили болар ялы, ким Оңа өңинчэ бир зат берди? ³⁶ Себэби эхли затлар Ондан, Ол аркалы ве Онун үчиндир. Оңа бакы шөхрат болсун! Омын.

12–НЖИ БАП*Дири гурбанлар*

¹ Эй доганлар, өзүңизи дири, мукаддес, Худайың халажак гурбаны хөкүмүндө хөдүрлән дийип, Худайың рехимлери аркалы сизе ялбарярын, бу сизиң рухы ыбадатыңыздыр. ² Бу дүйнэ мензеш болман, Худайың халаян, оңат, кәмил ислегиниң нәмедигини аңлар ялы, пикириңизиң тэзе-ленмеги билен үйтгән. ³ Мен өзүме берлен мерхемет арка-лы сизиң хеммәңизе диййэрин: өз бараңызда герегинден

артык ойланман, Худайың хер киме берен иманының мөчберине гөрә, салыкатлылык билен ойланың. ⁴Чүнки бизиң бир тенимиз ве көп агзамыз болуп, бүтин агзаларың ишиниң болса бир болмайшы ялы, ⁵көп болан биз-де Месихде бир тен ве бири-биримизиң агзаларыдырыс. ⁶Бизиң өзүмизе берлен мерхемент боюнча, айры-айры сылагларымыз бардыр. Бу велилик этмек болса, иман мөчберине гөрә велилик эделиң. ⁷Хызмат болса, хызмат эделиң. Бири өвредижи болса өвретсин. ⁸Бири несихатчы болса несихат этсин. Хайыр-ыхсан эдйән муны сахылык билен этсин, баштутанлык эдйән гайрат билен, рехимдарлык эдйән бегенч билен этсин.

Доганлык сөйги

⁹Сөйги икийүзли болмасын. Эрбетлиги йигренип, ягшылыга япышың. ¹⁰Бири-бириңизи доганлык сөйги билен йүрекден сөйүң, хорматда хер киши бейлекини өзүнден ёкары сайсын. ¹¹Гайратыңыз говшамасын. Рухда хыжувлы болуң. Реббе хызмат эдиң. ¹²Умытда шатланың. Мушакгатда чыдамлы болуң. Догада эржеллик эдиң. ¹³Мэтэчлик чекйән мукаддеслере ярдам эдиң. Мыхмансөөр болмага дыржашың. ¹⁴Өзүңизе азар берйәнлере хайыр-дога эдиң, гаргамаң. ¹⁵Шатланыялар билен шатланың, агляялар билен аглаң. ¹⁶Өзара пикирдеш болуң. Өзүңизи ёкары тутман, орны ашақлар билен дост болуң. Акыллысырамаң. ¹⁷Яманлык дерегине хич киме яманлык этмән. Әхли адамларың өнүнде оңат ишлере үнс бериң. ¹⁸Оңардыгыңыздан әхли адамлар билен оңшуклы яшамак барада элинизден гелени аямаң. ¹⁹Эй, сөйгүли доганлар, өзүңиз өч алман, Худайың газабына ёл берин. Чүнки: «Реб диййәр: Өч Мениңкидир, өвезини Мен берерин». ²⁰«Душманың ач болса, оны нахарла, сусан болса гандыр, себәби муны этсең, онуң башына көзлер гуярысың» дийип язылгыдыр. ²¹Өзүңи яманлыга ендирме-де, яманлыгы ягшылык билен ең.

13–НЖИ БАП

Хәкимияте табынлык

¹Хер киши ёкары хәкимиятлере табын болсун, чүнки Худай тарапындан болмадык хәкимият ёкдур, бу барлар Худай тарапындан гурландыр. ²Мунуң үчин ким хәкимияте гаршы болян болса, Худайың гуранына гаршы боляндыр, гаршы болянлар өзлерини хөкүм эдйәндир. ³Чүнки башлыклар ягшы иш эдйән үчин дәл-де, яман иш эдйән үчин горкунчдыр. Хәкимиятден горкмазлык ислейәрсинми? Онда ягшы иш эт, ол сени тарыплар. ⁴Себәби башлык сениң ягшылыгың үчин Худайың хызматкәридир. Яман иш эдйән болсан, онда горк, чүнки ол гылыжы йөне ере гөтерйән дәлдир. Себәби ол Худайың хызматкәридир, яманлык эденден жеза берип, өч аляндыр. ⁵Шонуң үчин дине жеза зерарлы дәл-де, ынсап себәпли хем хәкимиятлере табын болмак зерурдыр. ⁶Сиз салгытлары хем мунуң үчин төлейәрсиниз. Олар мыдама шу иш билен мешгулдыгы себәпли Худайың хызматкәридир. ⁷Хер кишә бермелисини берин: салгыт болса, салгыды; гүмрүк болса, гүмрүги; горкы болса, горкыны; хормат болса, хорматы.

Бири-бириңизи сөйүң

⁸Бири-бириңизи сөймекден башга хич киме бергили болмаң, себәби ким башганы сөййән болса, кануны бержай эдйәндир. ⁹Чүнки: «Зына этме, адам өлдүрме, огрулык этме, ялан гүвәлик берме, ачгөз болма» ве ене-де буйрук бар болса, ол хем шу сөзде жемленендир: «Гоңшыңы өзүң ялы сөй». ¹⁰Сөйги гоңша хич хили яманлык этмез. Сөйги кануның бержай эдилишидир. ¹¹Муны хәзирки замана дүшүнип эдиң. Бизиң укудан оянмалы сагадымыз эййәм гелди, чүнки шу вагт гутулышымыз иман эден вагтымыздакыдан якындыр. ¹²Гиже гечип, гүндиз голайлады. Инди гараңкылык ишлерини эгнимизден чыкарып, нур ярагларыны дакыналың. ¹³Айшы-эшрет,

серхошлук, азгынлык, ахлаксызлык, дава, ичигарачылык билен дәл-де, гүндизки ялы сыпайы гезелин. ¹⁴ Реб Иса Месихи гейниң, тениң хөвеслерини канагатландырмак үчин алада этмән.

14–НЖИ БАП

Доганыңы язгарма

¹ Иманы говшагы кабул эдин, йөне пикирлери хакда онуң билен жеделлешмән. ² Бир киши әхли зады ийип билйәнине иманы бардыр, йөне иманы говшак адам диңе гөк иййәндир. ³ Ким иййән болса, иймейәни әсгермезлик этмесин. Ким иймейән болса, иййәни язгармасын, чүнки Худай оны кабул эдендир. ⁴ Башга бириниң хызматкәрини язгарян сен ким? Ол өз хожайынының өңүнде дулар я йыкылар, йөне дикелер, чүнки Худай* оны дикелтмеги башаряндир.

⁵ Бири бир гүне бейлекиден парх гойяндир; башга бири болса, әхли гүнлери дең гөрийәндир. Йөне хер кесиң өз гарайшына ынамы болсун. ⁶ Ким гүни сылаян болса, оны Реб үчин сылаяндир. Ким гүни сыламаян болса, оны Реб үчин сылаян дәлдир. Ким иййән болса, Реб үчин иййәндир, чүнки Худая шүкүр эдйәндир. Ким иймейән болса, Реб үчин иймән, Худая шүкүр эдйәндир. ⁷ Себәби хич биримиз өзүмиз үчин яшаян дәлдирис, хич ким хем өзи үчин өлийән дәлдир. ⁸ Себәби яшаян болсак, Реб үчин яшаяндырыс, өлийән болсак, Реб үчин өлийәндирис. Шоңа гөрә, яшасак-да, өлсек-де Реббиңкидирис. ⁹ Себәби Месих хем өлүлериң, хем дирилериң Ребби болмак үчин, хем өлди, хем дирелди, хем-де яшайша говушды. ¹⁰ Эмма сен нәме үчин доганыңы язгарярсың? Я-да сен нәме үчин доганыңы әсгермезлик эдйәрсың? Чүнки бизиң барымыз Месихиң**

* 14:4 *Худай* – иң гадымы голязмаларда: «Реб».

** 14:10 *Месихиң* – иң гадымы голязмаларда: «Худайың».

хөкүм күрсүси өнүндө дурмалыдырыс. ¹¹ «Реб диййәр: Өз дирилигимден касам, хер дыз өнүмде эпилер, хер дил Худайы ыкрас эдер» дийип язылгыдыр. ¹² Шейлеликде, хер киши өзи үчин Худая жогап берер. ¹³ Мунуң үчин бири-биримизи язгарман, говусы, бир доганың өнүне бүдреме, тайма дашыны гоймазлыгың пикирини эделин. ¹⁴ Мен хич бир задың өз-өзүндө мурдар дөлдигини билйәрин, муңа Реб Месихде ынамым бар. Йөне бири бир зады мурдар сайян болса, оңа мурдардыр. ¹⁵ Чүнки доганың иййән дамагың үчин гам чекйән болса, онда сен энтөк сөйги ёлундан йөрөйән дөлсин. Дамагың билен хич кишини хеләк этме, Месих шоларың угрунда жаныны пида этди. ¹⁶ Ягшылыгыңызы яманлатмаң. ¹⁷ Чүнки Худайың патышалыгы иймек, ичмек дөл-де, догрулык, парахатлык ве Мукаддес Рухда шатлыкдыр. ¹⁸ Ким Месихе шейле гулук эдйән болса, Худайың писиндиниң отурияны ве адамларың халаны шолдур. ¹⁹ Шейлеликде, парахатлыга, бири-биримизи дикелтмөгө яраян ишлер угрунда дыржашалың. ²⁰ Дамак үчин Худайың ишини бозма. Хемме зат тәмиз, йөне бириниң бүдремегине себәп болуп иййән адама эрбетдир. ²¹ Эт иймезлиге, шерап ичмезлиге хем-де доганыңың бүдремегине, гүнә итилмегине я эжизлемегине себәп болян зады этмезлик ягшыдыр. ²² Иманың бармы? Оны Худайың хузурында өзүң үчин сакла. Говы гөрйән задында өзүни хөкүм этмейән багтлыдыр. ²³ Эмма шүбхе эдйән ийсе, ол хөкүм эдилер, себәби ол муны иман билен эдйән дөлдир. Имансыз эдилен зат гүнәдир. ²⁴ Мениң вагыз эдйән Хош Хабарыма ве Иса Месихиң вагызына гөрә, гадым дөвүрлерден бәри яшырын галан, ²⁵ йөне инди аян болуп, эбеди Худайың буйругы билен пыгамберлериң язгылары аркалы бүтин миллетлере имана боюн болмак үчин билдирилен сырың аян болмагына гөрә сизи беркитмеги башарян, ²⁶ ялңыз акылдар Худая Иса Месих аркалы бакы шөхрат болсун! Омын.

15–НЖИ БАП*Өзара пикирдешилик*

¹ Йөне биз гүйчлүлөр эжизлерин эжизликлерини гөтер-мелидирис, өз гөвнүмизден турмалы дэлдирис. ² Хер киши абатлык үчин, ягшылык үчин гоңшусының гөвнүнден турмалыдыр. ³ Чүнки: «Сени кемсидйәнлерин кемситмесине мен дучар болдум» дийип язылышы ялы, Месих хем Өз гөвнүнден турмады. ⁴ Чүнки нәме өнден язылан болса, бары чыдам аркалы, Язгыларың теселлиси аркалы умытлы болар ялы, bize тәлим үчин языландыр. ⁵ Сиз йүрекдеш болуп, Худайы, ягны Реббимиз Иса Месихиң Атасыны бирагыздан шөхратландыар ялы, ⁶ чыдам хем теселли Худайы Иса Месихе гөрә, сизе өзара пикирдешлик берсин. ⁷ Бу себәпден, Худайың шөхраты үчин Месихиң сизи кабул эдиши ялы, сиз-де бири-бириңизи кабул эдиң. ⁸ Чүнки мен айдярын: «Мунуң үчин миллетлер арасында Сени ыкпар эдип, адыңа нагма айдарын» дийип язылышы ялы, өзге миллетлер Худайы мерхемети үчин шөхратландырсын дийип, ⁹ Месих аталара берлен ваданы тассыклажак болуп, Худайың хақыкаты үчин сүннетлилерин хызматкәри болды. ¹⁰ Ене дийәр: «Эй миллетлер, Онуң халкы билен бирликде шатланын». ¹¹ Ене: «Эй бүтин миллетлер, Худая алкыш оқаң, бүтин халклар Оңа өвги айтсын». ¹² Ене Ишая дийәр: «Миллетлере хөкүм этмек үчин Галан, Ессәниң Көки гелер, миллетлер Оңа умыт баглар». ¹³ Мукаддес Рухуң гудраты билен умытда артар ялы, умыт Худайы сизи иманда бүтин шатлык ве паракатлык билен долы этсин.

Месихиң хызматкәри

¹⁴ Эй доганлар, мен сизиң хем ягшылыктан долудыгыңыза, бүтин билим билен долуп, өзара несихат бермеги башаряңдыгыңыза ынанярын. ¹⁵ Эй доганлар, йөне мен Худайың өзүме берен мерхеметине гөрә, сизиң ядыңыза

салмак үчин, кәбир затлары батыргайлык билен яздым. ¹⁶Маңа бу мерхемет миллетлеринң совгады Мукаддес Рух аркалы мукаддес эдилип, кабул болар ялы, Худайың Хош Хабары угрунда руханылык кәрини ерине етирмегим, миллетлере Месих Исаның хызматкәри болмагым үчин берилди. ¹⁷Шейлеликде, Месих Иса дегишли бири хөкмүнде Худая эдйән хызматым билен магтансам ерлик-лидир. ¹⁸Себәби мен өзге миллетлеринң боюн болмагы үчин, Месихиң мен аркалы сөзде хем иште, ¹⁹аламатлар, гудратлар аркалы, Мукаддес Рух аркалы эденлеринден башга затлары айтмага хет этмерин. Шейлеликде, мен Иерусалимден башлап, Иллирия ченли айланып, Месихиң Хош Хабарыны яйратдым. ²⁰Башга бириниң бинасының үстүнден гурмайын дийип: «Ондан хабарсыз боланлар гөрер, эшитмедиклер дүшүнер» дийип язылышы ялы, ²¹Месихиң ады эшидилмедик ерлерде Хош Хабары вагыз этмәге ыхлас этдим.

Павлусың Риме гитмек ниети

²²Мениң сизинң яныңызга гелмегиме-де энчеме гезек пәсгел берен шу болды. ²³Инди болса бу юртларда маңа эдере иш ёклугы ве көп йыллардан бәри яныңызга гелмеги күйсейәнлигим үчин, ²⁴Испания баряркам, яныңызга дегерин. Себәби гечип баряркам, сизи гөрүп, дидарыңыздан бираз доянымдан соң, сиз мени ол ере уградарсыңыз диен умыдым бар. ²⁵Хәзир болса мукаддеслере гуллуқ этмек үчин, Иерусалиме барярын. ²⁶Чүнки Македония ве Ахая илаты Иерусалимде болан мукаддеслер арасындакы мәтәчлере садака ибермеги маслахат билдилер. ²⁷Олар маслахат билдилер, аслында, олара борчлудырлар. Чүнки өзге миллетлер оларың рухы берекетлерине шәрик боландыкларына гөрә, мадды затларда олара хызмат этмәге борчлудырлар. ²⁸Мен шуны битиренимден, бу хасылы олара говшуранымдан соң, сизинң үстүниз билен Испания гитмекчи. ²⁹Сизинң яныңызга баранымда, Месих барадакы

Хош Хабарың берекединиң* боллугы билен гелжекдигими билийэрин. ³⁰Эй доганлар, мен Яхудадакы имансызлардан гутулар ялы ве Иерусалим үчин эдйэн хызматымы худай-хонлар кабул эдер ялы, ³¹мениң үчин Худая дога эдип, мениң билен бирликде гөрешмегиңизи Реббимиз Иса Месихиң ве Рухуң сөйгүси хатырасына сизден хайыш эдйэрин. ³²Онсоң Худайың ислеги билен шатлык ичинде сизиң яныңызга гелип, сиз билен ынжаларын. ³³Парахатлык Худайы сизиң барыңыз билен болсун! Омын.

16–НҖЫ БАП

Айратын саламлар

¹Кенредакы йыгнагың гуллуқчысы аял доганымыз Фибини сизе табышырың. ²Оны мукаддеслере мынасып ягдайда Ребде кабул эдип, сизе мэтэч затларында көмек берин, чүнки ол көплере, мениң өзүме-де көмекчи болды. ³Месих Иса ёлунда ишдешлерим Прискилла билен Акила салам айдың. ⁴Олар мениң жаным үчин өз жанларыны ховп астына салдылар, олар дине мен дәл, миллетлериң эхли йыгнаклары хем миннетдар. ⁵Оларың өйүндэки йыгнага-да салам айдың. Месих үчин Азияның илкинжи мивеси эзиз достум Эпенетоса салам айдың. ⁶Сизиң үчин көп зэхмет чекен Меръеме салам айдың. ⁷Ресуллар арасында ат-абрай газанып, Месихе менден өң иман эден гарындашларым, туссагдашларым Андроникоса билен Юниаса салам айдың. ⁸Ребде эзиз достум Амплиятуса салам айдың. ⁹Месихде ишдешимиз Урбануса, эзиз достум Стахисе салам айдың. ¹⁰Месихде сынагдан гечен Апеллисе салам айдың. Аристоклосың ичерсине салам айдың. ¹¹Гарындашым Хиродиона салам айдың. Наркиссисиң ичерсинден Ребде боланлара салам айдың. ¹²Ребде зэхмет чекйән

---

* 15:29 *Месих барадакы Хош Хабарың берекединиң* – иң гадымы голязмаларда: «Месихиң берекединиң».

Трифена, Трифоса салам айдың. Ребде көп зэхмет чекен сөйгули Персисе салам айдың. ¹³Ребде сайланан Руфуса ве маңа хем энелик эден онуң энесине салам айдың. ¹⁴Асинкритоса, Флегона, Эрмисе, Патробаса, Эрмаса ве оларың янындакы доганлара салам айдың. ¹⁵Филологоса ве Юлия, Нереуса хем-де онуң аял доганына, Олимпаса ве оларың янындакы әхли мукаддеслере салам айдың. ¹⁶Бири-бириңизе мукаддес огшук билен салам айдың. Месихиң хемме йыгнаклары сизе салам гөндерйәр. ¹⁷Эй доганлар, өвренен таглыматыңызга гаршы гидип, бөлүнме ве бөветлере себәп болянлардан әгә болмагы сизден хайыш эдйәрин, олардан дашда дуруң. ¹⁸Чүнки бейле адамлар Реббимиз Иса Месихе дәл-де, өз гарынларына гуллуқ эдйәндир, сүйжи сөз сөзләп, овадан гүрлөп, йөнекей адамларың йүреклерини алдава саяландыр. ¹⁹Сизиң боюн боланлыгыңыз хеммәниң гулагына етди. Мен мунуң үчин хем бегенйәрин, йөне сизиң ягшылыкда акылдар, әрбетликде йөнтем болмагыңызы ислейәрин. ²⁰Парахатлык Худайы хай диймән, шейтаны аякларыңызың астында мынжырадар. Реббимиз Иса Месихиң* мерхемети сизиң билен болсун! ²¹Ишдешим Тимотеос, гарындашларым Лукиус, Ясон ве Сосипатрос сизе салам гөндерйәр. ²²Бу хаты язан мен Тертиус сизе Ребде салам айдярын. ²³Мени хем бүтин йыгнагы мыхман алан Гаюс сизе салам гөндерйәр. Шәхе-риң хазыначысы Эрастос ве доганымыз Кувартос сизе салам гөндерйәр. ²⁴Реббимиз Иса Месихиң мерхемети сизиң хеммәңиз билен болсун! Омын.

---

* 16:20 *Иса Месихиң* — иң гадымы голязмаларда: «Исаның».